

Oönskade besök under vattenytan – inte bara främmande ubåtar

HAVS- OCH vattenmyndigheten (HaV) är ansvarig myndighet för vattenlevande invasiva främmande arter. En invasiv art är en art, som utanför sitt ursprungliga utbredningsområde av egen kraft sprider sig och skadar ekosystem, hotar den biologiska mång-

falden, har negativa effekter på bland annat fiskerinäringen, åstadkommer ekonomisk skada och påverkar hälsan negativt hos djur och människor.

I juni startar en kampanj för allmänheten om att man ska undvika att sprida invasiva främmande arter och även Svenska Båtunionen har valt

att hjälpa till att informera.

Båtliv har tidigare berättat om den vitfingrade brackvattenskrabban, en invasiv krabba, som för närvarande utgör ett stort problem i Estland och hotar att förändra ekosystemen i Östersjön.

Här nedan presenterar vi fler icke

önskvärda varelser i våra vatten.

Om du hittar någon av dessa får du **inte** släppa tillbaka den i vattnet och du ska rapportera ditt fynd till www.invasivaarter.nu

Text: Lars Afzelius.

Foto: Anders Salesjö & Christian Fischer

1. KINESISK ULLHANDSKRABBA

(*Eriocheir sinensis*)

Den här ulliga krabban orsakar skador för fiske och vattenbruk genom att förstöra redskap och ta fångster och kan sprida sjukdomar och vara bärare av kräftpest. Den finns nu i Europas floder och hamnområden. I Sverige har den hittats i både kustvatten från Kalix till Göta älvs mynning och flera större insjöar. Krabban känns igen på klorna som har tät "ullig" borst och vita spetsar. Små kinesiska ullhandskrabbor saknar ull på klorna och liknar våra vanliga strandkrabbor. Ryggskölden är rund med ett karaktäristiskt v-format jack mellan ögonen. Bara ullhandskrabbor har fyra trubbiga "tänder" på ryggskölden bakom ögonen.

2. ASIATISK BLÅSKRABBA

(*Hemigrapsus sanguineus*)

En liten krabba som kan göra stor skada om den får sprida sig. Den har stor aptit, förökar sig snabbt och konkurrerar med andra bottenlevande arter om mat och utrymme. Den kommer drivande som larv med havsströmmarna och finns längs kusterna i Europa. Första fyndet i Sverige gjordes vid Hönö år 2012 och senare även nära Ringhals. Blåskrabban känns igen på ryggskölden som på vuxna krabbor är kvadratisk, max fyra centimeter bred och är helt slät mellan ögonen. Vuxna hannar har en blåsa i "tumvecket" på klorna. Färgen varierar mellan grönt, purpur och rött med mörkare fläckar.

3. SVARTMUNNAD SMÖRBULT

(*Neogobius melanostomus*)

En glupsk fisk som är mycket anpassningsbar i både sött och salt vatten och förökar sig effektivt. Med sitt aggressiva beteende skrämmer den bort andra fiskar från områden den etablerat sig i och äter upp rommen från andra arter. Smörbulten upptäcktes första gången utanför Gdansk 1990. Därefter har den spridits till flera områden runt Östersjön och till Göteborgs hamnområde. Smörbulten är 10 -17 cm lång, färgen är fläckigt gulgråbrun, men under lekperioden blir hannen helt svart med vitkantade stjärtfenor och bukfenornas bas är sammanväxta och bildar en sugskiva.

4. SMAL VATTENPEST

(*Elodea nuttallii*)

Smal vattenpest bildar i vattendrag täta bestånd som hindrar solljus att tränga ned i vattnet och påverkar förutsättningarna för både växter och djur. Täta bestånd kan också ställa till problem för båttrafik, fiske och bad. I Sverige har växten hittats runt Stockholm, i östra Mälaren, i Skåne och längs Bottenviken.

Smal vattenpest är ljusgrön med långa slingor med stjälfar som kan bli ett par meter långa. Bladen sitter i kransar längs stjälken och växten blommar med små vita blommor. Om du hittar växten i sommar, låt den vara eftersom varje litet fragment av växten kan ge upphov till nya växter, men rapportera fyndet.

Stopp

Transclean 65 är en specialvätska som löser urinsten och andra hårda avlagringar i septiktank och rörledningar samt förbygger och förhindrar stopp i toalettsystemet.

Har du stopp i toasystemet? Rinner det långsamt? Svårt att tömma?

Luktar det från tanken? Då är det dags för **Transclean 65**.

Transclean 65 påverkar inte de nyttiga bakterierna i systemet, är miljövänlig och biologiskt nedbrytbar. Är inte skadlig för metaller, plast eller gummi.

Har med framgång använts av yrkes- och kryssningsfartyg under många år.

Finns i väl sorterad marinhandel.

Kemi produkter International AB www.kemiprodukter.com